

СПАКОЙ КАЛЯ «РАЙСКАГА САДУ»

Як райінспекцыя аховы прыроды ратавала і ўладкоўала гістарычны ўчастак біялагічнага заказніка

ЦЯПЕР на месцы былога «райскага саду» пануюць летняя цішыня і урачыстасць. Непакойчыцы – біялагічны заказнік мясцовага значэння. Тут растуць і квітнеюць паўтары сотні відаў раслін, сядр іх сальвінія плытувучая, гваздзік картузянскі, касач сібірскі. Жывуць тут соня арэнікавая, чарапаха балотная, махаон. Ёсць і шмат іншых рэдкіх відаў флоры і фауны. У быльм садзе памешчыка Райскага, які месціцы даўно празвалі райскім садам, сёлета заляваліся квæценню старыя пакрученыя яблынькі, доўга стаяў трывалы водар квітнеючага бæзу.

Гісторыя маёнтка і вандалізм на могілках

Не так і шмат гадоў прашло з таго часу, як у садзе было зусім не так. Тут зеўралі раскананыя магільныя скляпенні, ляжалі парушаныя камяні з надпісамі. Мне давялося бачыць гэта на свае вочы і пісаць пра гэта роўна дзесяць гадоў таму. Тады і даведалася пра сумную гісторыю маёнтка паноў Райскіх і пра факт дзікунскага рабавання сямейных могілак.

Фальварак Непакойчыцы згадваецца ў Літоўскай метрыцы ў 1513 годзе. Першыя гаспадары сядзібы, якую ўзведзена ў малюнчай мясціне на беразе Мухаўца, паходзілі з роду Хадкевічай. Потым уласнікі мяніліся. Апошнімі сталі Райскія. Яны гаспадары на тутэйшых землях амаль чатыры стагоддзі і, як маглі, упрыгожвалі гэтую зямлю. Ёсць звесткі, што ў другой палове XVI стагоддзя ў фальварку ўзвялі пратэстанцкі евангельскі храм, які прастаяў да Другой сусветнай вайны. Пазней, праўда, побач паявіўся і касцёл. Паны пабудавалі таксама бальніцу для сялян, жыллё для работнікаў. У цэнтры сядзібы стаяў прыгожы дом. Стагоддзямі свае фамільныя могілкі Райскія абсталёўвалі ў адпаведнасці са сваёй сістэмай поглядай і разуменняй. Магіла будавалася ў выглядзе скляпення, а зверху змяшчалася камень-валун з надпісам. Выглядала гэта велічна і сціпла адначасова. «Спакой яго душы», – высечана на адным з камянёў. Не ведалі гаспадары сядзібы, што ў назве маёнтка закладзены яго лёс... Апошні гаспадар Непакойчыц Эдвард Райскі і яго жонка Ліза разам з дзецьмі выехалі ў Турцыю ў 1939 годзе. Тады і пачалося знішчэнне маёнтка. Касцёл быў разбураны і вывезены на будаўніцтва канюшні ў вёску Пятровічы. Такая ж доля чакала і старажытны евангельскі храм. Сяляне разабралі панская пакой аж да падмурка. За кароткі час ад сядзібы фактычна нічога не засталося. І гэта была не рэдкасць па тым часе...

Заставаліся могілкі, якіх адразу не чапалі. Потым усё ж знайшліся вандали, раскалалі магілы, павыварочвалі труны і раскідалі прах па ваколіцы – нібыта шукали міфічнае золата. Але ранейшыя аганьвалішчыкі месцаў пахавання мелі на ўзбраенні толькі рыдлёўкі. Пазней на змену ім прыйшлі больш падрыхтаваныя чорныя капальнікі. У 1992 годзе тут здзейснілася сапраўднае дзікунства. Магілы развязнулі з дапамогай магутнай гусенічнай тэхнікі, могілкі спляжылі ўздоўж і ўпоперак. За наступныя 18 гадоў толькі прырода, як магла, загаіла гэтую рану на зямлі. Ямы крыху паменшалі, насыпы зраўняліся, а былыя могілкі густа зараслі хмызняком і рознымі травамі.

Суботнік у заказніку

Могілкі месцяцца на ўзыышы, а побач цячэ рака Мухавец з дзіўным закручастым рэчышчам. З другога боку – адкрытае месца, дзе была панская сядзіба, ад якой засталіся крыху здзічэльныя яблыні. Паводдаль стаяць клёны, ясень, а таксама частка ліпавай алеі, што акаляла сядзібу. Гэта адна з найпрыгажэйшых мясцін Жабінкаўшчыны, яна выдзелена ў заказнік «Непакойчыцы». Менавіта заказнік прычыніўся да пачатку работы па выпраўленні наступстваў дзеянняў вандалаў мінулага стагоддзя. Тагачасны начальнік раённай інспекцыі прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя **Сяргей Штык** выпадкова заўважыў знявечаныя могілкі на тэрыторыі заказніка. Ён падніміў грамадскасць на добраўпарадкаванне гэтага лапіка зямлі. На першы суботнік прыйшлі работнікі райінспекцыі аховы прыроды, землеўпарадкавальнай службы, Пятровіцкага лясніцтва, іншых устаноў і арганізацый. Наколькі змаглі, людзі ўручную расчысцілі самі могілкі і подступы да іх. Тут жа з'явіліся невялікія стыхійныя звалкі, нелегальныя пясчаныя мінікар'еры – іх лікіддавалі. Далей патрабавалася задзейніцаць тэхніку. За работу ўзялася Жабінкаўская ПМК-10 Брэстаблельбуда. Будаўнікі не толькі зраўнялі ямы і насыпы, але таксама расчысцілі тэрыторыю, правялі добраўпарадкаванне. Тады давялося размаўляць з **начальнікам ПМК Мікалаем ШПАКОЎСКИМ**, які літаральна загарэўся ідэяй прывесці ў парадак часцінку заказніка.

Мікалай Антонавіч казаў: «Такіх дзвісных па прыгажосці мясцін мала знойдзеца на ўсім Мухаўцы. Тут рэчышча ракі троны разы паварочваецца. А што датычыцца былой сядзібы... Я ледзь не гадзіну хадзіў паміж ліпамі, каб зразумець сістэму, па якой пасаджаны дрэвы, і нарэшце ўця-

міў: пасаджаны па трох такім чынам, што кожная тройка ўтварае арку, і тым самым дрэвы загароджваюць пляц ад вятраў. Тут салавей заўжды спявае, белы бэз разросся па ўсёй ваколіцы. Месца сапраўды райскае»...

На месцы фамільных могілак Райскіх.

Завяшчанне Райскіх

Яшчэ Мікалай Шпакоўскі і Сяргей Штык расказвалі, што шукалі ў інтэрнэце інфармацыю пра гісторыю былога маёнтка, але ў сеціве звестак аказалася няшмат. Звярнуліся да гісторыкай – і атрымалі копіі надзвычай цікавых дакументаў ад мясцовага краязнаўцы Анатоля Бензера. Адно толькі «Завяшчанне», датаванае 1843 годам, многа кажа пра сваёга аўтара, аднаго з гаспадароў Непакойчыц. Станіслаў Райскі на мове пушкінскіх часоў выкладае запаветы дабрыні, спагады, добрауседства, павагі да зямлі, важнасці навукі для «роузуму і сэрца» сваім нашадкам – дзесяцім, унукам, праунукам. Цікава, што ў рускім тэксле часта сустракаецца беларускае словазлучэнне «ласкавы хлеб». Відаць, маецца на ўвазе пенсія, якую гаспадар прызначае многім сваім слугам, а самых здольных з дзяцей чэлядзі прадлісвае аддаваць у навучанне. У «Завяшчанні» Станіславу распарацьца заснаваць бальніцу, якая, дарэчы, дастаяла да 1939 года. Там гаворыцца, што «хворых мая жонка будзе дастаўляць сама і мець пра іх клопат». Цэлы раздзел допісу аўтара прысвячае таго, як павінны жыць яго нашадкі, якім ідэаламі кіравацца, як пазбягаць дрэнных прыкладаў. У разважанні на тэму адносін з

людзьмі Станіслаў спасылаецца на нейкія «Гісторіі предков наших» – відаць, існаваў і такі твор. Нездарма ж у анкеце на пытанні, якімі мовамі свабодна валодае і карыстаецца, аўтар «Завяшчання» пазначыў: руская, польская, французская, немецкая.

Выпраўленне памылак

Такія яны былі, Райскія, людзі тутэйшай зямлі, якія ўладкоўвалі і бераглі сваю мясціну. Дваццатое стагоддзе жорстка абышлося з іх родам, і тут ужо нічога не пераменіш. Добра, што знайшліся людзі, якія ўзяліся хоць у нейкай меры выпраўіць грэх папярэднікаў, што ўчынілі вэрх на могілках, і тых, хто маўкліва сузіраў кашчунства. Арганізаторам добрай справы, як ужо гаварылася, стаў начальнік раённай аховы прыроды. Праз нейкі час пасля згаданага суботніка і праведзенай работы па добраўпарадкаванні знайшлі спачын косці, якія валяліся на месцы могіл: знайдзены астанкі былі перапахаваны на ранейшых сямейных могілках. Настаяцель Свята-Пакроўскага храма ў Жабінцы Сяргей Петрусеўіч адслужыў паніхіду. Айцец Сергей сказаў вельмі важныя слова, якія сталі глумачненем таго, што адбылося: «Мы з вами выпраўілі памылку перад Богам. Дзякую ўсім». Месца пахавання абазначылі.

Важна, што добрая справа знайшла сваіх паслядоўнікаў. Пасля пераходу Сяргея Штыка на работу ў Брэст эстафету падтымаў яго наступнік, а за ім і цяперашні **начальнік райінспекцыі Аляксандар КУРЫЛОВІЧ**. Да шэфства над заказнікам і канкрэтна над гэтым участкам далаўчылася **раённая арганізацыя таварыства паляўнічых і рыболоваў** на чале з **Пятром ВЕРАМКО**. Вось і сёлетнія вясной работнікі гэтых устаноў правялі суботнік, прыбраўлі смецце, лішнюю расліннасць. Цяпер пра біялагічны заказнік падарожніку расказвае інфармацыі стэнд, а былыя могілкі абазначаны валуном і адмысловай таблічкай. Для адпачывальнікаў аbstавляна месца з мангалам. Устаноўлены кантэйнер для бытавых адходаў. Цяпер кожны ахвотны можа правесці час ва ўнікальным прыродным кутку, палюбавацца прыгажосцю краявідаў, паслухаць цішыню – і ўсё таму, што знайшліся нераўнадушныя людзі, якія прыклалі руکі і душу да добраі справы. А матэрыялізаванае дабро, як правіла, знаходзіцца паслядоўнікаў. Нездарма ж кажуць: калі хочаш палепшиць гэты свет – зрабі лепшай хоць пядзю прасторы вакол сябе.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Жабінкаўскі раён.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ 30 июня 2020 года АУКЦИОНА

**ПО ПРОДАЖЕ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА, НАХОДЯЩЕГОСЯ В ГОСУДАРСТВЕННОЙ СОБСТВЕННОСТИ
Продавец и его юридический адрес: открытое акционерное общество «БЕЛФА» г. Жлобин,**

247210, Гомельская область, г. Жлобин, Проезд Красный, 2, тел. (02334) 3-07-60, тел./факс (02334) 2-55-07

Наименование объекта (лота), местонахождение	№ лота	Начальная цена продажи (с НДС), рублей	Сумма задатка, рублей
Изолированное помещение, инв. № 320/D-29284, площадь 1880,2 кв. м, Гомельская область, г. Жлобин, Проезд Красный, д. 2-2	1	215 954,52	10 797,73

Аукцион состоится 30 июня 2020 г. в 11.00 по адресу: г. Жлобин, Петровского, 45, 2-й подъезд.

Аукционные торги проводятся в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12 июля 2013 г. № 609.

Организатор торгов – Коммунальное унитарное предприятие по операциям с недвижимым имуществом «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью», 247210, Гомельская область, г. Жлобин, Петровского, 45, 2-й подъезд, тел./факс: (+375 2334) 9-03-04, 9-03-05.

Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору торгов в указанный в извещении срок заявление на участие в торгах по форме, утвержденной Государственным комитетом по имуществу, к которому прилагаются:

документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка;

юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;

иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев со даты подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель);

представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявителем (его представителем) предъявляется документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

Документы принимаются по адресу: г. Жлобин, ул. Петровского, 45, понедельник – четверг с 9.00 до 13.00 и с 13.42 до 17.00, пятница с 9.00 до 13.00 и с 13.42 до 16.00 по 26 июня 2020 г. включительно. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.

Задаток вносится на расчетный счет КУП «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью» № ВУ29АКВВ 30120065300133200000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКБВВУ21312, УНН 490317354.

Задаток победителю торгов (единственного участника торгов) учитывается при окончательных расчетах за предмет торгов по договору его купли-продажи. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшим победителем аукциона возвращается в течение 5 (пяти) рабочих дней со